

РЕЗУЛЬТАТИ
анкетування здобувачів вищої освіти
щодо якості освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня освіти
Фінанси, банківська справа та страхування
Полтавського державного аграрного університету
у II семестрі 2024-2025 н. р.

З метою аналізу якості освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (далі – ОПП) у червні 2025 року проведене планове анкетування здобувачів вищої освіти за спеціальностями 072 Фінанси, банківська справа та страхування (набори 2021–2022 років) та 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (набори 2023–2024 років) за підсумками II семестру 2024–2025 навчального року.

Дане опитування є важливим компонентом комплексної оцінки якості освітньо-професійної програми, що дозволяє підтвердити її відповідність сучасним освітнім стандартам і очікуванням здобувачів, а також сприяє подальшому розвитку та підвищенню конкурентоспроможності програми на ринку освітніх послуг.

Опитування проходило в онлайн-форматі з використанням Google Forms. Цей формат, який запровадили у 2021 році, передбачає анонімність респондентів. Відповідно до рекомендацій ради з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, у список питань анкети було внесено певні зміни. Зокрема, додано питання, що стосуються задоволеності графіком навчального процесу, матеріально-технічним забезпеченням, а також академічною доброчесністю. Водночас ці оновлення не ускладнюють порівняння результатів опитування у динаміці.

У дослідженні задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування взяли участь 84 студенти з усіх курсів, які репрезентативно відображають усіх здобувачів, що навчаються за цією програмою (рис. 1).

84 відповіді

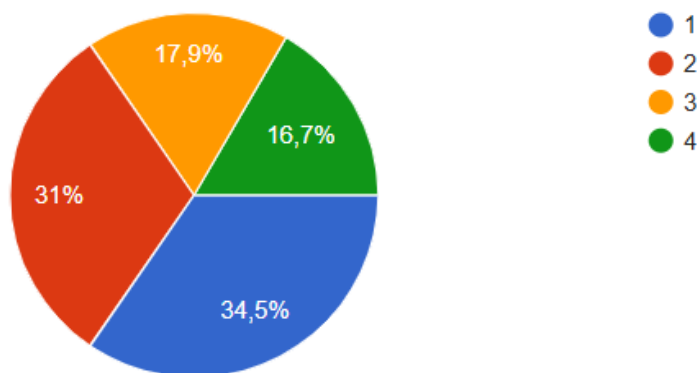

Рис. 1. Розподіл респондентів за курсом

Найактивнішу участь в опитуванні взяли студенти першого курсу – 29 осіб (34,5 % респондентів) та другого курсу – 26 осіб (31,0 % респондентів). Частка студентів старших курсів була меншою: третій курс становив 17,9 % (15 осіб), а четвертий – 16,7 % (14 осіб).

На питання «Чи ознайомлені Ви зі змістом навчання за обраною освітньою програмою та запланованими результатами навчання?» усі респонденти дали позитивні відповіді: «Так» – 70 осіб (83,3 %), «Скоріше так» – 14 осіб (16,7 %) (рис. 2).

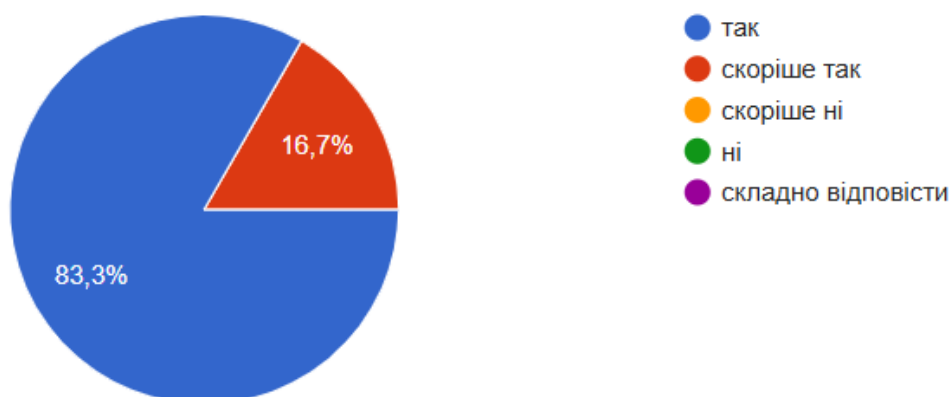

Рис. 1. Розподіл відповідей щодо ступеня ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом навчання за ОПП та запланованими результатами навчання

У порівнянні з результатами попереднього семестру спостерігається

незначне покращення: тоді варіант «Скоріше так» обрали 10 респондентів (18,2 % опитаних). Водночас ці зміни знаходяться у межах статистичної похибки. Жоден з опитаних не вказав, що не ознайомлений зі змістом ОПП та запланованими результатами навчання, а також не обрав варіант «Важко відповісти».

Варто відзначити позитивну динаміку відповідей на це питання: частка респондентів, які впевнено обирають варіант «Так», стабільно зростає з моменту включення цього питання до анкети у першому семестрі 2022–2023 навчального року. Тоді лише 49,0 % опитаних зазначали, що знають, що таке ОПП та ознайомлені з нею. Поточного семестру цей показник досяг найвищого рівня за весь період спостережень.

Узагальнену оцінку відповідності змісту освітньо-професійної програми власним очікуванням здобувачі вищої освіти традиційно надавали за 5-бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Цього семестру більшість респондентів високо оцінили зміст навчання: 60 осіб (71,4 %) поставили 5 балів, ще 23 здобувачі (23,8 %) – 4 бали. Лише 4 респонденти (4,8 %) оцінили відповідність на рівні 3 балів (рис. 3).

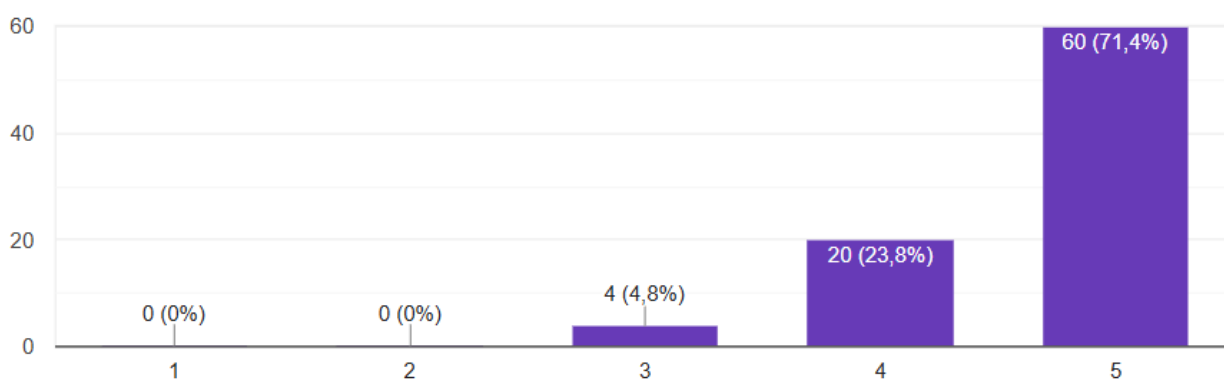

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту освітньої-професійної програми очікуванням здобувачів вищої освіти

У попередньому опитуванні оцінок 1 і 2 також не зафіксовано, однак показник респондентів, які обрали 3 бали, був дещо вищим – 6 осіб (10,9 %). Тоді

більшість учасників також дали оцінку 5 балів (30 осіб або 54,6 %) та 4 бали (19 осіб або 34,5 %).

Середній бал за поточне опитування становить 4,7, що перевищує показники трьох попередніх періодів, де цей рівень стабільно тримався на позначці 4,4. Така динаміка свідчить про послідовне зростання задоволеності здобувачів змістом освітньо-професійної програми.

Загальна оцінка задоволеності респондентів змістом навчальних дисциплін (питання «Яке твердження найбільше відповідає Вашій думці щодо змісту дисциплін, які Ви вивчали у II семестрі 2024–2025 н. р.?») демонструє помітне покращення порівняно з результатами попередніх семестрів (рис. 4).

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін освітньо-професійної програми

Абсолютна більшість опитаних (88,1 %) зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їхнім очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності. Для порівняння: у минулому семестрі 80,0 % респондентів обрали цей варіант відповіді. Таким чином, частка повністю задоволених змістом навчальних дисциплін зросла, що підтверджує сталу позитивну динаміку. Такий результат є свідченням системної роботи науково-педагогічних працівників із вдосконалення навчального контенту, його оновлення відповідно до сучасних професійних стандартів та потреб здобувачів.

Кількість респондентів, які вважають, що навчальні дисципліни не повністю

враховують їхні особисті освітні потреби, поступово зменшується. Цього семестру цей варіант відповіді обрали 11,9 % опитаних, тоді як у попередньому 14,5, а семестром раніше – 16,9 %.

Загальна оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням за освітньо-професійною програмою залишилася стабільно високою та, як і в попередньому семестрі, склала 4,6 бала. Для порівняння, у попередніх опитуваннях цей показник коливався у межах 4,4–4,5 бала, що свідчить про позитивну тенденцію та стійкий рівень довіри до якості освітнього процесу.

Переважає більшість респондентів – 78 осіб (92,8 %) – оцінили своє задоволення навчанням на рівні 4 або 5 балів (рис. 4), що демонструє високий рівень схвалення змісту, організації та реалізації програми. Зокрема, 60 здобувачів (71,4 %) виставили найвищу оцінку – 5 балів, ще 18 осіб (21,4 %) – 4 бали. Лише 6 респондентів (7,1 %) обрали оцінку 3, що також свідчить про відсутність критичних зауважень.

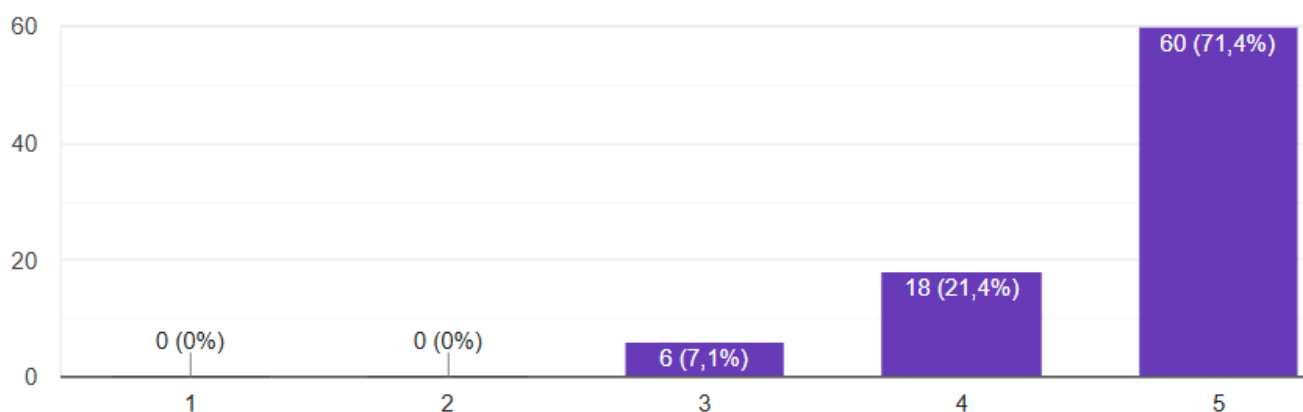

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за освітньо-професійною програмою

Стабільність високих результатів є підтвердженням того, що освітньо-професійна програма відповідає очікуванням здобувачів, задовольняє їхні потреби у фаховій підготовці та забезпечує належний рівень якості освіти.

Оцінки на запитання «Наскільки Ви задоволені навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні рекомендації, матеріали у системі MOODLE тощо)?» свідчать про стабільно високий рівень задоволеності серед здобувачів вищої освіти (рис. 6).

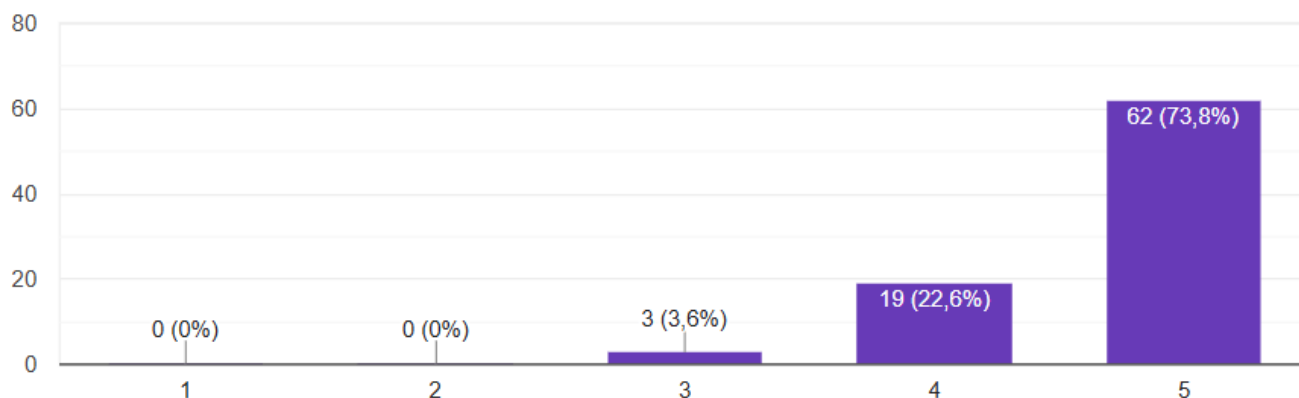

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Зокрема, 62 респонденти (73,8 %) поставили оцінку 5, ще 19 осіб (22,6 %) – 4 бали. Троє опитаних (3,6 %) оцінили рівень забезпечення навчально-методичними матеріалами на 3 бали. Оцінок 1 або 2, які могли б свідчити про незадоволеність, зафіксовано не було.

У попередньому опитуванні ситуація була подібною: оцінку 5 поставили 36 респондентів (65,5 %), 4 – 16 осіб (29,1 %), а 3 бали – 5,4 % опитаних. Незадовільних оцінок (1 або 2) також не спостерігалось.

Середня оцінка задоволеності навчально-методичними матеріалами у другому семестрі 2024–2025 навчального року становить 4,7 бала, що практично не відрізняється від показника попереднього семестру. Така стабільність свідчить про високий рівень організації методичного забезпечення освітнього процесу та належну підтримку здобувачів у навчанні.

Питання «Наскільки Ви задоволені матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу на ОПП (програмне забезпечення, бібліотека, спортивна інфраструктура, укриття, гуртожитки, пункти харчування тощо)?» було

включене до анкети вперше в II семестрі 2024–2025 навчального року, тому наразі відсутня можливість порівняння результатів у динаміці.

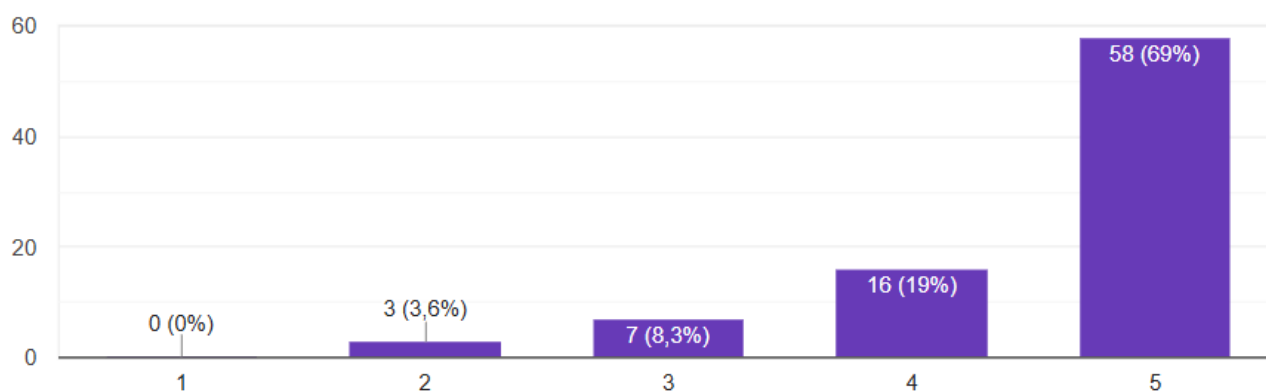

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу

За результатами опитування, 58 респондентів (69,0 %) оцінили рівень забезпечення на 5 балів, ще 16 осіб (19,0 %) – на 4. Оцінку 3 бали надали 7 здобувачів, а 2 бали – 2 респонденти (3,6 %). Жоден учасник не виставив найнижчу оцінку – 1 бал.

Середня оцінка рівня задоволеності матеріально-технічним забезпеченням склала 4,5 бала, що свідчить про загалом позитивне сприйняття умов освітнього процесу з боку здобувачів. Водночас варто враховувати, що оцінювання цього аспекту має суб'єктивний характер і може варіюватися залежно від особистого досвіду та індивідуальних очікувань студентів. Незважаючи на загалом високі оцінки, важливо продовжувати цілеспрямовану роботу щодо покращення матеріально-технічної бази освітньої програми, орієнтуючись на потреби та зворотний зв'язок від здобувачів.

Середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти формами і методами навчання, викладення матеріалу становить 4,8 бала (рис. 8), що є незначним зростанням порівняно з показником попереднього семестру – 4,6 бала.

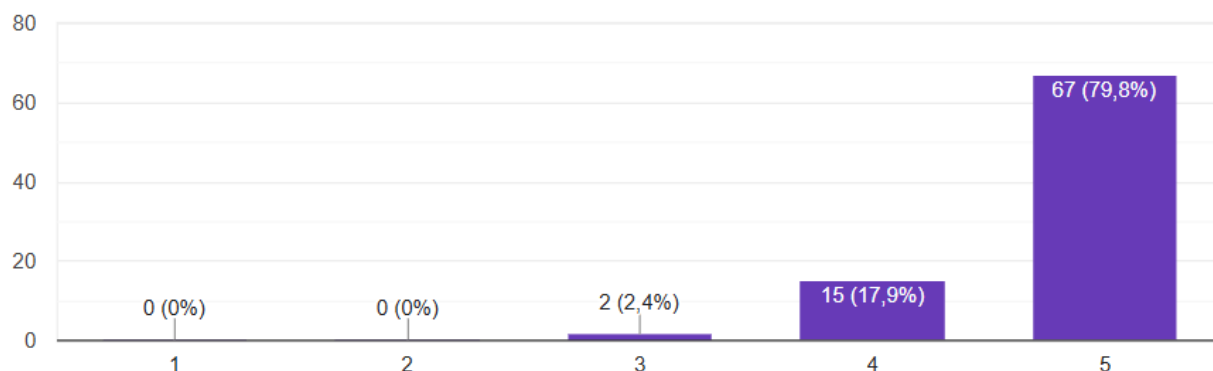

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти
щодо задоволеності методами навчанням

Більшість респондентів – 67 осіб (79,8 %) – оцінили форми і методи навчання, а також спосіб викладання матеріалу викладачами, на 5 балів. Ще 15 респондентів (17,9 %) обрали оцінку 4. Лише 2 особи (2,4 %) поставили 3 бали. Оцінок 1 і 2 не зафіксовано. Це – найвищий рівень задоволеності методами навчання за весь період дослідження, що свідчить про ефективність викладацьких підходів, актуальність обраних форм навчальної взаємодії та позитивне сприйняття студентами освітнього процесу загалом.

На питання «Наскільки Ви задоволені зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (чи повідомляють викладачі про критерії оцінювання на початку семестру, чи дотримуються встановлених критеріїв)?» 69 респондентів (82,1 %) поставили найвищий бал – 5 (рис. 9).

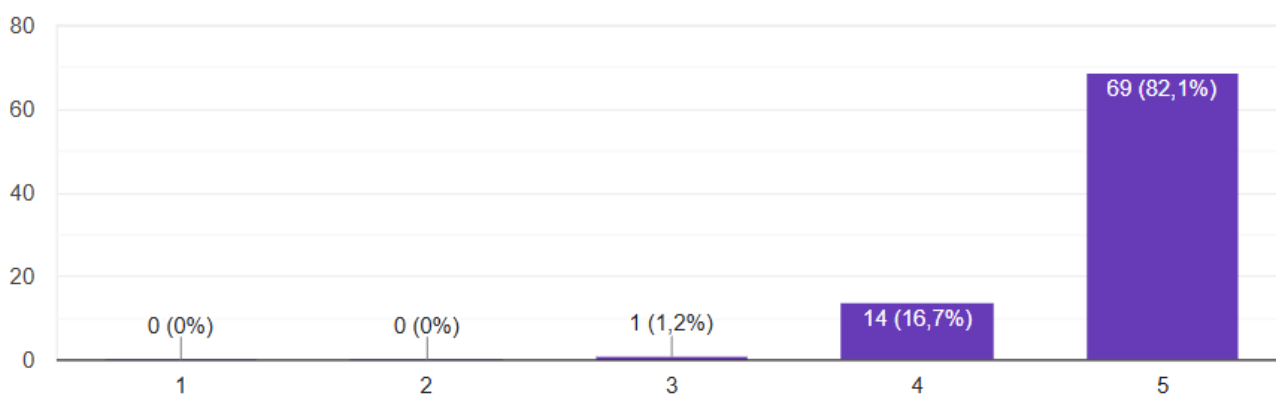

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти
щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Оцінили зрозумілість та прозорість системи оцінювання знань студентів на 4 бали 14 осіб (16,7 %) і один респондент поставив 3 бали. Для порівняння, минулого року 36 респондентів (65,5 %) поставили найвищий бал 5, а 14 осіб (25,5 %) – 4 бал, систему оцінювання знань на 3 бали оцінили 5 респондентів, і жоден студент не поставив незадовільну оцінку (1 або 2).

Загальна оцінка задоволеності зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів у II семестрі становить 4,8 бали, у I семестрі 2024-2025 н.р. – 4,6 бали, а раніше – 4,7 бали.

На питання «Наскільки Ви задоволені комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?» середня оцінка задоволеності становить 4,8 бали. Минулого семестру середня оцінка була 4,6: 5 балів поставили 35 респондентів (63,6 % опитаних), а 4 бали – 20 осіб (36,4 %). У звітному семестрі частка респондентів, які висловили абсолютне задоволення (5 балів), зросла до 81,0 %, ще 16 респондентів (19 %) оцінили комунікацію на 4 бали (рис. 10).

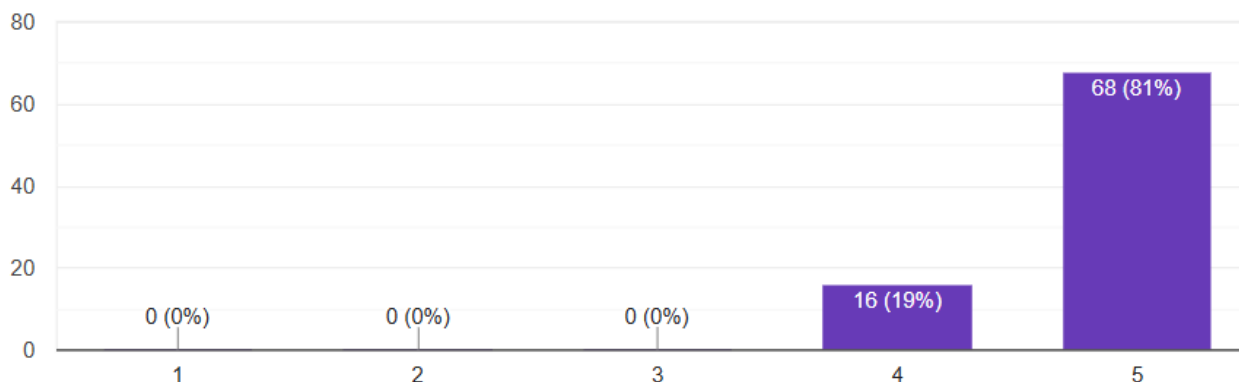

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Відсутність оцінок нижче 4 балів свідчить про стабільно високий рівень комунікації між здобувачами вищої освіти та викладачами, що є результатом злагодженої роботи всіх учасників освітнього процесу. Крім того, відсутність навіть задовільних оцінок (3 бали й нижче) підтверджує ефективну взаємодію

між стейкхолдерами програми. Незважаючи на те, що оцінювання цього аспекту є суб'єктивним і залежить від індивідуального досвіду респондентів, важливо продовжувати системну роботу кураторів академічних груп і викладачів для підтримання комфортного психологічного клімату в навчальному середовищі.

Середня оцінка психологічної атмосфери на заняттях та доброзичливості викладачів у II семестрі 2024–2025 навчального року становить 4,8 бала (рис. 11), що дещо перевищує відповідні показники попередніх опитувань (4,4–4,7 бала).

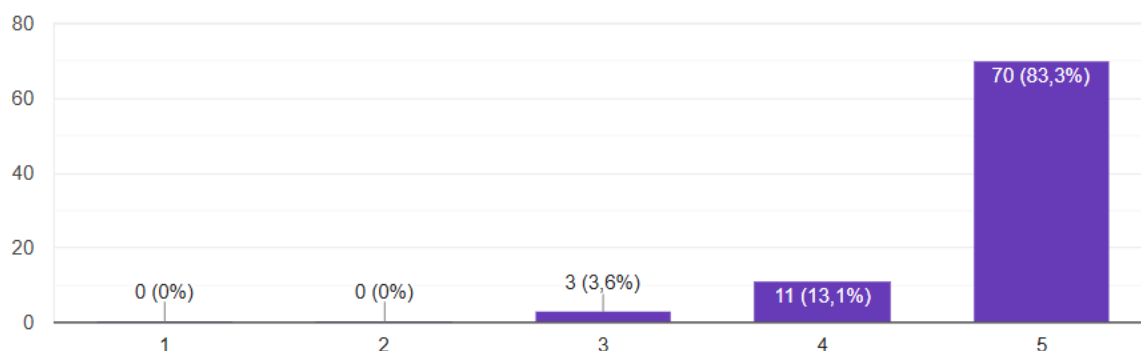

Рис. 11. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Абсолютна більшість респондентів (83,8 %) оцінили психологічний мікроклімат як відмінний (5 балів), ще 13,1 % виставили 4 бали. Утім, три респонденти (3,6 %) обрали оцінку 3 бали, що заслуговує на увагу. З огляду на чутливість даного питання та суб'єктивність сприйняття, доцільно посилити роль кураторів щодо моніторингу психологічного стану студентів та оперативного реагування на можливі проблемні ситуації.

Якщо у минулому семестрі 95,9 % здобувачів вищої освіти зазначили, що їм забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін, то цього року 98,8 % опитаних підтвердили, що мають змогу самостійно обирати навчальні дисципліни в межах програми (рис. 12).

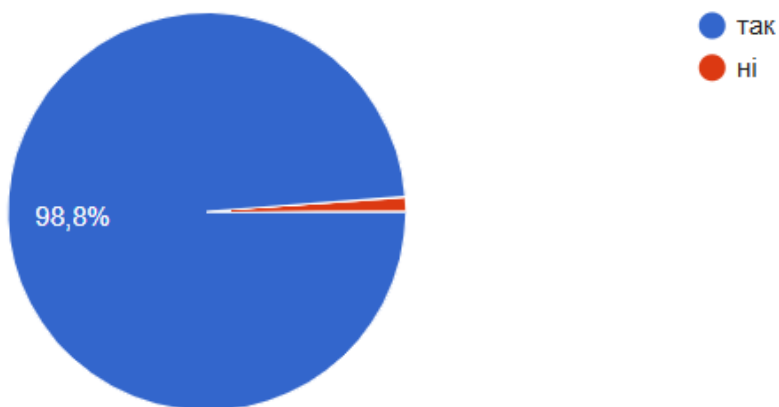

Рис. 12. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

На запитання «На Вашу думку, час, відведений на самостійну роботу, достатній для виконання поставлених завдань?» переважна більшість респондентів дали ствердну відповідь (рис. 13).

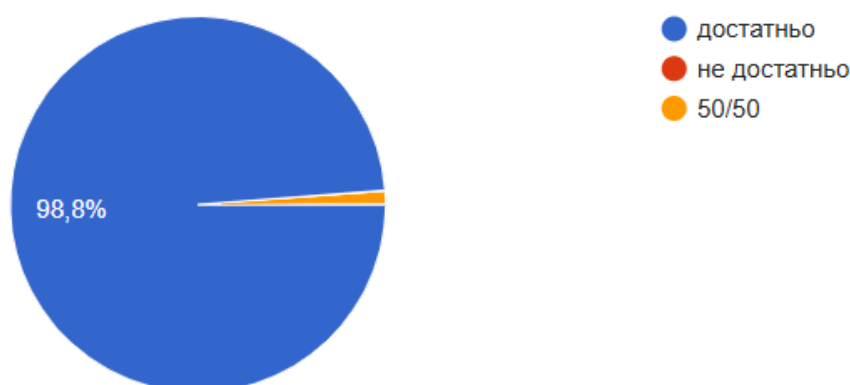

Рис. 13. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо достатності часу, відведеного на самостійну роботу, на виконання завдань

Так, 98,8 % здобувачів вищої освіти зазначили, що їм вистачає часу на виконання завдань самостійної роботи в межах навчальних дисциплін поточного семестру. Лише один респондент дав власний варіант відповіді «50/50». У попередньому опитуванні 84,0 % респондентів вважали час достатнім, тоді як 16,0 % повідомили про його нестачу. Поточні результати свідчать про зростання задоволеності організацією самостійної роботи.

Відповіді на запитання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке «академічна доброчесність», які є види порушень академічної доброчесності та яку відповідальність несуть недоброчесні учасники освітнього процесу?» наведені на рис. 14.

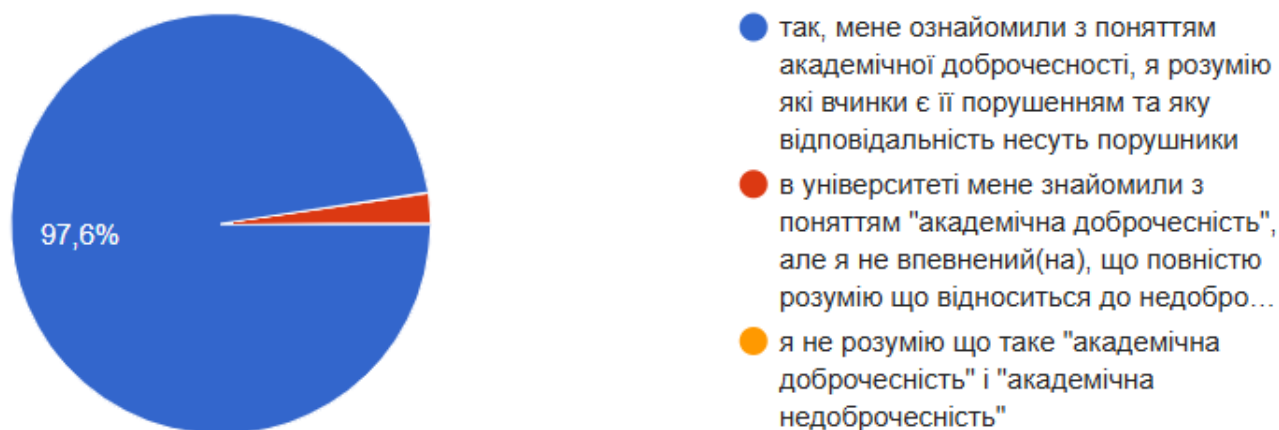

Рис. 14. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо самооцінки розуміння академічної доброчесності

Результати засвідчують високий рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо принципів академічної доброчесності. Зокрема, 82 респонденти (97,6 %) вказали, що добре обізнані з цим поняттям, розуміють, які дії вважаються порушенням академічної доброчесності, та знають про відповідальність, що передбачена за такі дії. Ще 2 респонденти (2,4 %) зазначили, що ознайомлені з поняттям «академічна доброчесність», але не впевнені у повному розумінні її порушень. Жоден з опитаних не повідомив про відсутність знань з цієї теми.

Загальний рівень обізнаності здобувачів вищої освіти з питання академічної доброчесності можна вважати високим. Водночас доцільно й надалі продовжувати просвітницьку діяльність серед студентства – з метою усунення залишкових непорозумінь та закріплення єдиного розуміння вимог і наслідків недотримання академічної доброчесності.

Відповіді на запитання «Наскільки Ви задоволені наявним графіком освітнього процесу на Вашому курсі?» свідчать про загальне задоволення здобувачів вищої освіти організацією навчання (рис. 15).

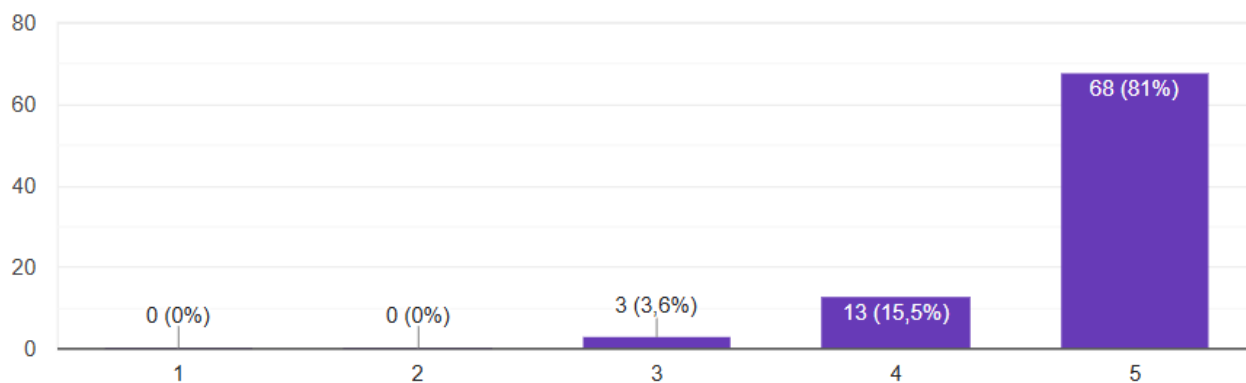

Рис. 15. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності наявним графіком освітнього процесу

Так, 68 респондентів (81,0 %) поставили найвищу оцінку – 5 балів, ще 13 осіб (15,5 %) – 4 бали. Лише 3 респонденти (3,6 %) оцінили графік на 3 бали. Незадовільних оцінок (1 або 2 бали) не зафіксовано. Отже, можна зробити висновок про доцільність збереження чинного підходу до формування графіка освітнього процесу з урахуванням інтенсивності навчального навантаження, потреб здобувачів та забезпечення раціонального розподілу часу.

Наступне питання «Ваші побажання щодо вдосконалення графіку освітнього процесу» було відкритим і добровільним, без запропонованих варіантів відповідей. З 84 опитаних 29 респондентів висловили свої побажання,

Отримані відповіді переважно свідчать про загальне задоволення чинним графіком освітнього процесу: більшість зазначили, що все влаштовує, все добре, графік відповідає плану освітньо-професійної програми. Частина коментарів містила відсутність побажань або позначення відсутності проблем. Проте деякі здобувачі запропонували початок пар з 9 ранку, збільшення тривалості зимових канікул. При цьому не всі коментарі безпосередньо стосувалися теми питання, наприклад, були побажання щодо проведення додаткових заходів, таких як екскурсії на підприємства і тренінги з фахівцями. Загалом відповіді підтверджують, що графік освітнього процесу сприймається як комфортний і раціональний, але водночас є цінними рекомендації для подальшого удосконалення навчального розкладу з урахуванням потреб студентів.

Питання «Ваші побажання щодо підвищення якості навчального процесу за освітньо-професійною програмою» також було відкритим і не передбачало обов'язкових відповідей. З 84 опитаних 29 здобувачів вищої освіти поділилися своїми думками. Більшість респондентів висловили задоволення якістю навчального процесу, відзначаючи, що їх все влаштовує. Водночас серед запропонованих ідей щодо покращення найбільше виділялися побажання щодо збільшення практичних занять, надання більшої кількості реальних прикладів і завдань, застосовних у житті та професійній діяльності. Також пропонували залучати більше практиків – запрошених фахівців із досвідом роботи, які могли б ділитися кейсами, а також організовувати відвідування підприємств і стейкхолдерів для підвищення практичних навичок студентів.

Загалом відповіді свідчать про високий рівень задоволеності якістю освітнього процесу та акцентують на важливості подальшого розвитку практичної складової навчання.

Висновки за результатами анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня освіти у II семестрі 2024-2025 н. р.:

1. Респонденти добре ознайомлені зі змістом освітньо-професійної програми: 83,3 % студентів повністю розуміють її основні положення, що є найвищим показником за весь період спостережень, решта 16,7 % оцінюють своє розуміння як достатнє.

2. Загальний рівень оцінки відповідності змісту освітньо-професійної програми власним очікуванням здобувачі вищої освіти в середньому на 4,7 бала за п'ятибальною шкалою, що перевищує показники трьох попередніх періодів, де цей рівень стабільно тримався на позначці 4,4. Причому 95,2 % респондентів відзначили відмінний або добрий рівень задоволення, що є кращим результатом за весь час досліджень.

3. Загальна оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням за освітньо-професійною програмою залишилася стабільно високою та, як і в попередньому семестрі, склала 4,6 бала. Оцінка окремих складових освітнього

процесу також залишається стабільно високою: матеріально-технічне забезпечення отримало оцінку 4,5, середня задоволеність навчально-методичними матеріалами становить 4,7 бала. Водночас форми та методи навчання, прозорість системи оцінювання, комунікація з викладачами та психологічний мікроклімат у аудиторіях отримали однакову середню оцінку – 4,8 бала. Це свідчить про позитивне сприйняття студентами окремих аспектів навчального процесу, водночас вони в цілому дещо стриманіші в загальній оцінці й загальна оцінка відображає комплексне бачення освітньої програми.

4. Питання індивідуальної освітньої траєкторії отримали позитивну оцінку – 98,8 % респондентів підтвердили можливість вибору навчальних дисциплін, а також достатність часу на виконання самостійної роботи (також 98,8 %). Це свідчить про ефективне планування навчального навантаження та гнучкість освітньої програми.

5. Рівень обізнаності студентів з принципами академічної доброчесності є дуже високим: 97,6 % респондентів підтвердили розуміння ключових аспектів цієї теми та відповідальності за порушення.

6. У відповідях переважає позитивне ставлення до чинного графіка освітнього процесу – 81 % оцінюють його максимально високо. Основні побажання стосуються переважно незначних технічних деталей, а також рекомендацій щодо збільшення тривалості зимових канікул.

7. Щодо підвищення якості навчального процесу, більшість студентів задоволені поточним станом, проте існує запит на збільшення практичної складової, залучення фахівців-практиків, а також організацію екскурсій і тренінгів для поглиблення професійних навичок.

Рекомендації за результатами анкетування:

- Підтримувати високий рівень якості освітнього процесу, зокрема у сфері комунікації між студентами та викладачами, а також у застосуванні сучасних методів навчання та забезпеченні якісних навчально-методичних матеріалів.

- Активніше розвивати практичну складову освітньо-професійної програми через залучення фахівців-практиків, організацію майстер-класів,

тренінгів і екскурсій на підприємства.

– Продовжувати системну роботу з підтримки академічної доброчесності та забезпечення комфортного психологічного середовища за допомогою кураторів і викладачів.

– Вдосконалювати планування та організацію самостійної роботи студентів, підтримуючи баланс між теоретичною підготовкою і практичними завданнями, щоб сприяти розвитку самостійності та відповідальності здобувачів.

Результати анкетування підтверджують високий рівень організації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі високо оцінюють ключові компоненти програми, а системна робота колективу, відкритість до зворотного зв'язку і прагнення до вдосконалення сприяють стабільному підвищенню якості освіти та формуванню сприятливого академічного середовища, орієнтованого на розвиток студентів.

Результати анкетування узагальнили:

Безкровний Олександр, гарант ОПП Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова Олена, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування.